

voditi, že jedině přípustným způsobem vedení exekuce je vnučená správa. Akcie, o něž jde, nemají dosud bursovní ceny (§ 268 ex. ř.), vymáhající věřitelé nebyli vyzváni k projevu, zda souhlasí s prodejem z volné ruky, a jeví se tedy po rozumu § 270 ex. ř. jedině přípustným prodejem akcií ve veřejné dražbě podle předpisů exekučního řádu. Z příčiny právě uvedené, že totiž dosud nedošlo k onomu projevu všech vymáhajících věřitelů, a že nelze vymáhajícím věřitelům upřít zájem na provedení exekuce, jest přiznati vymáhající věřitelce oprávnění ke stížnosti a bylo jí jako věcně odůvodněné vyhověti.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Na rozdíl od rekursního soudu vychází dovolací soud z právního názoru, že lze užití způsobu prodeje vytčeného v § 76 zákona o společnostech s r. o. i při exekučním prodeji akcií znějících na jméno, ohledně nichž přísluší akciové společnosti podle stanov jak právo předkupní tak i právo svoliti k převodu jich na neakcionáře. Předpis tohoto § 76 je sice předpisem zvláštním, určeným pro případ v něm uvedený, ale ani to není závadou, by nebylo užito zásady v něm vyslovené i na jiné případy exekučního prodeje movitých věcí, jež co do jich povahy jest klásti na roveň závodním podílům. Obdobným užitím předpisu toho bude možno vyplniti mezeru zákona, jenž nemá přímého ustanovení pro případ, o nějž jde, t. j. pro exekuční prodej akcií druhu shora naznačeného. Tomu nasvědčuje dále i § 280 ex. ř., jehož lze užití taktéž obdobně na tento případ bez ohledu na to, že dojde snad i k veřejné dražbě, když nezdaří se prodej z volné ruky. Předmětem prodejového řízení exekučního jsou akcie, jichž vlastnictví může podle stanov převedeno býti na neakcionáře, pokud nejde o dědictví, jen se svolením správní rady. Toto právo příslušející akciové společnosti vzhledem k akciím a jich nabyvatelům, nelze bez dalšího přehlédnouti. Bude proto v zájmu všech účastníků, by podle obdoby § 76 zák. o společnostech s r. o. poskytnuta byla společnosti po případě její správní radě možnost připustiti kupitele, jenž by akcie ty, ať již všechny nebo jich část, převzal za odhadní cenu, a uznati ho tím za podílníka společnosti. Jest očekávati, že tímto způsobem dojde spíše k exekučnímu prodeji akcií, což bude zajisté ve prospěch všech účastníků (§ 280 ex. ř.).

Čís. 6058.

Placení šekem jest svou právní povahou v zásadě poukazem (asignací). Uspokojení poukázaného věřitele nastane teprve tehdy, když poukázaný dlužník zaplatí. Dle vůle stran může však nastati shlazení dluhu již odevzdáním šeku před jeho realizací, třeba s výhradou, že šek bude skutečně honorován. Tu pak jde o postup pohledávky a jest na přejímateli šeku, by se sám postaral o výplatu šeku. Vzejde-li mu při tom újma, nemůže ji počítati na vrub toho, od něhož šek přijal.

(Rozh. ze dne 25. května 1926, Rv I 2124/25.)

Žalující filiálka banky (její právní předchůdkyně) byla v obchodním spojení s firmou E., za níž převzali žalovaní ručení jako rukojmí a plátcí za veškeré závazky jakéhokoliv dluhu. Dne 17. února 1919 odevzdala firma E. žalobkyni šek na 17.000 K na vídeňskou poštovní spořitelnu, jež žalobkyně ještě týž den zaslala své ústředně do Vídně, jež šek vybrala a připsala vybranou částku k dobru žalobkyně. Koncem října 1919 obdržela firma E. od žalobkyně vyrozumění, že ji zatěžuje 17.000 Kč, naproti tomu že ji uznává částkou 17.000 K na kontě W. Firma E. tohoto zatížení neuznala. V žalobě, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalované zaplacení oněch 17.000 Kč i s úroky. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Jde jen o to, zda odevzdáním šeku, znějícího na poštovní spořitelnu ve Vídni, žalobkyni, pokud se týče její právní předchůdkyni, byl dluh firmy E. do výše šekového peníze uplacen v běžné tehdy měně, t. j. v korunách označených později Kč, či jen hodnotou, odpovídající starým korunám rakousko-uherským, a zda v důsledku toho byla žalobkyně (pokud se týče i její právní předchůdkyně) oprávněna, by v říjnu 1919 převedla tuto úplatu, kterou dosud vedla na řádném účtě firmy E. v korunách československých na zvláštní účet starých korun (konto W.), zatíživši současně firmu E. na řádném účtě tímž penízem v korunách československých. K otázce této dlužno odpovědětí záporně. Lze přisvědčiti názoru dovolatelčinu, že placení šekem jest svou právní povahou poukazem a že uspokojení věřitele — asignatáře — nastane teprve tehdy, když poukázaný (asignát) zaplatí. To jest normální postup při každé poukázce. Dle vůle stran může však nastati obmýšlený účinek, totiž úhrada dluhu, již odevzdáním šeku před jeho realizací, třeba s výhradou, že šek bude skutečně honorován. Tu pak nejde již o poukaz, nýbrž o postup pohledávky, který jest posuzovati dle §§ů 1392 a násl. obč. zák.; postupitel ručí příjemci šeku dle §u 1397 obč. zák. jen za pravost a dobytost pohledávky. Spokojil-li se tedy příjemce šeku tímto způsobem úhrady své pohledávky, jest pak jeho věcí, aby se sám postaral o výplatu šeku. Vzejde-li mu při tom újma, nemůže ji přičítati na vrub toho, od něhož šek přijal. Tak tomu bylo i v tomto případě. Žalobkyně, ač věděla již o vládním nařízení čís. 57/1919, přijala od firmy E. šek na vídeňskou poštovní spořitelnu k dobropisu, tedy k úhradě příslušné části své pohledávky a provedla dobropis na jejím řádném účtě. Tím byl dluh této firmy do výše 17.000 tehdy běžných korun vyrovnán, poněvadž byla splněna i smluvená podmínka, že šek bude honorován, neboť šek byl poštovní spořitelnou vídeňskou přijat a dne 27. února 1919 vyplacen. Tím se odevzdání a přijetí šeku na místě placení stalo účinným a byl poměr mezi oběma stranami co do pohledávky 17.000 K konečně zlikvidován. Jest lhostejno, jak mezi sebou vyúčtovaly žalobkyně a její ústředna, neboť firma E. byla v přímém smluvním poměru jen se žalobkyní, nikoli s její ústřednou.